

Völsunga saga er en fornaldarsaga. Mange af motiverne og personerne kender vi også fra sydgermanske kilder. Store dele af sagaens handling genfinder vi i helteedigte fra Den Ældre Edda. En stor lakune i Codex Reginus findes efter digtet Sigrdrífumál, i hvilket det fortælles, at sagaens egentlige hovedperson Sigurd Fafnersbane, som vi allerede har mødt i forbindelse med Raginismál, møder valkyrjen Sigrdrifa, der ligger på et bjerg omspændt af flammer. De sværger hinanden ægteskab og Sigurd rider fra bjerget. Herefter er der faldet nogle sider ud af håndskriftet, og vi må derfor ty til netop Völsunga saga for at få viden om de følgende begivenheder. Sagaen starter dog længe før Sigurds fødsel og fortsætter længe efter hans død.

Den passage, der her bringes, handler om Sigurds fader Sigmund, der er en efterkommer af Odin. Efter at være blevet sveget af sin svoger, kong Siggeir, som er gift med søsteren Signy, og som har dræbt hans fader og taget Sigmund og dennes ni brødre til fange, bliver de sat i stok. Egentlig skulle de være dræbt straks, men Signy går i forbøn for dem.

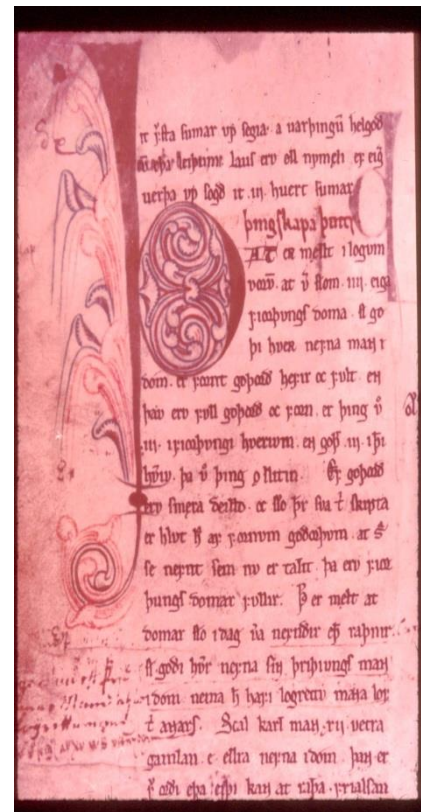
Også denne passage er fyldt med mærkværdige træk, hvis litterære værdi kan være vanskelig at få øje på, og der er næppe tvivl om, at handlingen har relation til gamle ritualer af samme type som vi så i stykket fra Rolf Krakes saga, nemlig ritualer, der sigter mod at gøre en dreng eller ung mand til kriger. I dette tilfælde drejer det sig om Sinffjötla, der efter at være blevet udsat for forskellige prøver bliver en stor kriger, der efter sin død vender hjem til Odin. Oprindelsen med lækattene viser også den fra initiationsritualer så velkendte symbolik, hvor man dør fra én tilværelse for at blive genfødt til en ny.

Det skete nu engang, da Signy sad i sit kammer, at der kom en sejdkone til hende, som var meget trolddomskyndig. Da taler Signy med hende: ”Det vil jeg”, siger hun, ”at vi bytter skikkelse.”

Sejdkonen siger: ”Det skal du afgøre.”

Og nu gør hun således med sine trylleevner, at de skifter skikkelse; og sejdkonen sætter sig nu i Signys rum efter hendes råd og går i seng hos kongen om aftenen. Og han finder ikke ud af, at det ikke er Signy, der er hos ham.

Nu er der det at sige om Signy, at hun drager til sin broders jordhus og beder ham give husly om natten, ”fordi jeg er faret vild ude i skoven og ikke ved, hvor jeg er.”

Ældre Edda
Codex Reginus
Credit: Jonund

Han sagde, hun skulle blive der, idet han ikke ville nægte hende – en enlig kvinde – husly, og han mente at vide, at hun ikke ville lønne hans gode hjælp ved at fortælle om ham. Nu går hun ind i hans hus, og de sætter sig og spiser. Han så ofte på hende, og kvinden syntes ham smuk og køn. Og da de var mætte, sagde han til hende, at han gerne vil, at de ligger i én seng om natten; det protesterede hun ikke over, og han ligger hos hende tre nætter. Efter det tager hun hjem og møder sejdkonen og bad om, at de igen bytter skikkelse; og det gjorde de. Og da der var gået en tid, føder Signy et drengbarn. Den dreng blev kaldt Sinfjötle. Han vokser op og er både stor og stærk. Han har et kønt ansigt og ligner meget völsungeslægten. Han var endnu ikke ti vintre, da hun sender ham til Sigmunds jordhus.

Hun havde foretaget den prøve med sine tidligere sønner, før hun sendte dem til Sigmund, at hun syede i deres arme gennem kød og skind. Det tålte de ikke, og begyndte at græde. Og det gjorde hun også med Sinfjötle. Han bestod prøven. Hun rev da skjorten af ham, så at skindet fulgte med ærmet. Hun sagde, at det måtte have været smertefuldt.

Han siger: ”En sådan smerte synes ikke af meget for en Völsung.”

Og nu kommer drengen til Sigmund. Da byder Sigmund ham at ælte deres mel, medens han finder brænde, og giver ham en pose i hånden. Siden tager han i skoven. Og da han kommer hjem, havde Sinfjötle gjort klar til at bage.

Da spurgte Sigmund, om han ikke havde fundet noget i melet.

”Jeg havde nok på fornemmelsen,” sagde han, ”at der var noget levende i melet, da jeg begyndte at ælte, men jeg har æltet det med, der var i.”

Da sagde Sigmund, idet han lo: ”Jeg synes ikke du skal spise af dette brød i aften, for du har æltet en meget farlig giftslange med.”

Sigmund var så hårdfør, at han kunne spise gift, uden han tog skade, men Sinfjötle kunne tåle, at gift kom uden på ham, men han kunne ikke tåle at spise eller drikke det.

Kapitel 8

Der er nu det at sige, at Sigmund synes, Sinfjötle er for ung til at tage hævn sammen med ham, og han vil først vænne ham til noget barskt. De drager langt omkring i skoven om sommeren og dræber folk for at få bytte. Sigmund synes, han ligner Völsungeslægten meget, og dog tror han, at han er Kong Siggeirs søn, og at han har grusomheden fra sin fader og kampdueligheden fra Völsungerne. Han synes ikke, han er knyttet meget til sin slægt, for han minder ofte Sigmund om hans vrede og ægger ham meget til at dræbe Kong Siggeir. Nu skete det engang, da de farer rundt i skoven for at bytte, at de finder et hus og to mænd sovende deri, med tykke guldringe. De havde før været omskabte, for over dem hang ulvehamme i huset. Hver tiende dag kunne de komme ud af hammene. De var kongesønner. Sigmund og Sinfjötle tog ulvehammene på og kunne ikke komme af dem. Og ulvenaturen fulgte med, så de hylede som ulve. De forstod begge ulvesprog.

Nu ligger de også på marken og løber i hver sin retning. De laver den aftale mellem sig, at de skal turde angribe, selvom der er syv mænd, men ikke flere. Og den skal udstøde

ulvehylet, som kom i fare. ”Afvig nu ikke fra det,” siger Sigmund, ”for du er ung og dumdristig. Mænd vil mene det let at jage dig.”

Nu løber de hver sin vej. Og da de var blevet skilt, møder Sigmund syv mænd og oplader ulvehylet. Og da Sinfjötle hører det, kommer han straks til og dræber alle.

De skilles igen. Og før Sinfjötle har faret længe omkring i skoven, møder han elleve mænd og kæmper med dem, og det går sådan, at han dræber dem alle. Han bliver også hårdt såret, løber hen under en eg og hviler sig der. Han ventede ikke længe på Sigmund, og begge løb videre sammen.

Sinfjötle sagde til Sigmund: ”Du ville have hjælp til at dræbe syv mænd, men jeg er kun et barn og bad ikke om hjælp til at dræbe elleve mænd.”

Sigmund farer på ham så hårdt, at han snubler og falder. Sigmund bider ham foran i struben. Den dag kunne de ikke komme ud af ulvehammene. Sigmund lægger ham nu på sin ryg og bærer ham hjem i hytten. Han sad ved ham og ønskede, trolde ville tage ulvehammene. Sigmund ser en dag to lækatter, og den ene bider den anden i struben og løb så til skovs og får et blad og lægger over såret; og lækatten sprang op og var rask. Sigmund går ud og ser, at en ravn flyver med bladet og giver ham det. Han lægger det over Sinfjötles sår, og han springer straks op, som om han aldrig havde været såret.

Efter det drager de til jordhuset og er der, til de kan komme af med ulvehammene. De tager dem og brænder dem i ilden og bad til, at de ikke skulle være nogen til mén. Og i den skikkelse havde de gjort megen skade i Kong Siggeirs rige.

Og da Sinfjötle var vokset op, synes Sigmund, han var prøvet grundigt. Nu går der ikke lang tid, før Sigmund vil finde ud af, om han kan få taget hævn over sin fader.

(Her følger en beskrivelse af Sigmund og Sinfjötles første forsøg på hævn. De gemmer sig i et forrum til hallen, men bliver opdaget af Signys og Siggeirs to små drenge, der røver dem for faderen. Signy opfordrer Sigmund til at slå drengene ihjel, hvilket han afviser; men Sinfjötle har ingen betænkeligheder og dræber begge. Far og søn tages til fange og lænkes. De anbringes derefter i en høj, men slipper fri ved hjælp af Signy, der får smuglet et sværd ind til dem, som de skærer sig fri med. Efter at Sigmund har fået den rette forklaring på Sinfjötles herkomst af Signy, brænder de Siggeirs hal, hvor Signy frivilligt går ind. De vender endelig tilbage til Völsungs rige, hvor Sigmund bliver en mægtig konge, og hvor Sinfjötle bliver en navnkyndig kriger. Sigmunds dronning hader imidlertid Sinfjötle og det lykkes hende efter et par mislykkede forsøg at dræbe ham med gift...)